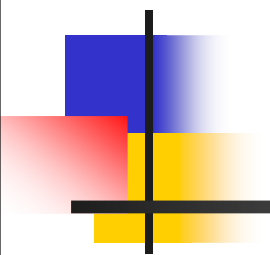

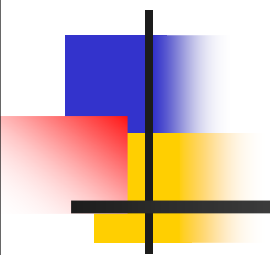
Právo mezinárodního obchodu – 1. seminář

Mgr. Klára Svobodová

Úmluva OSN o smlouvách o
mezinárodní koupi zboží =
Vídeňská úmluva

Jaké jsou tři roviny realizace
mezinárodních obchodních
vztahů?

3 roviny vztahů v mezinárodním obchodě

- 1) vztahy mezi státy a mezinárodními organizacemi -> mezinárodní ekonomické právo
- 2) vztahy mezi státem a subjekty realizujícími zahraničně ekonomickou činnost na jeho území -> vnitrostátní veřejné právo, právo ES
- 3) vztahy mezi obchodníky z různých států -> soukromé právo, prostředky právní regulace vytvářené mimo zákonodárnou činnost státu**

Čím může být dán
mezinárodní prvek?

Mezinárodní prvek

- vztah k zahraničí u:
  - 1) subjektu
  - 2) skutečnosti právně významné pro vznik a existenci vztahu
  - 3) předmětu
  - 4) souvisejícího vztahu

Jaké jsou dvě základní metody
úpravy soukromoprávních vztahů
s mezinárodním prvkem?

Metody úpravy

- přímá
- kolizní

Vídeňská úmluva

- Úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží
- CISG
- podepsána v roce 1980 ve Vídni
- vstup v platnost: 1.1. 1988
- pro ČSFR závazná od 1.4. 1991
- 160/1991 Sb.

Vídeňská úmluva

- 4 části:

Část I - předmět úpravy, obecná ustanovení

Část II – uzavírání smlouvy

Část III – koupě zboží

Část IV – závěrečná ustanovení

Aplikační test

Test č. 1

- kvalifikace vztahu jako kupní smlouvy
- existence mezinárodního prvku
- neexistence odchylného ujednání stran

Test č. 2

- vztahy k jiným mezinárodními smlouvám
- výhrady

Kupní smlouva

- Vídeňská úmluva neobsahuje definici kupní smlouvy
- článek 30 + článek 53 => základní znaky kupní smlouvy
  - povinnost dodat zboží
  - povinnost předat doklady
  - povinnost převést vlastnické právo
  - povinnost zaplatit kupní cenu
  - povinnost převzít zboží

Kupní smlouva

- koupě zboží
- > VÚ nedefinuje zboží => interpretace
- > movité, hmotné věci –ano
- > nemovitosti – ne
- > nehmotné statky – sporné

Kupní smlouva

- negativní vymezení (článek 2)
  - 1) spotřebitelské kupní smlouvy
  - 2) kupní smlouvy v rámci dražeb
  - 3) kupní smlouvy při výkonu rozhodnutí nebo podle rozhodnutí soudu
  - 4) koupě cenných papírů nebo peněz
  - 5) koupě lodí, člunů, vznášedel, letadel
  - 6) koupě elektrické energie

Kupní smlouva

- kupní smlouva x smlouva o dílo (článek 3)
- Úmluva dopadá i na zboží, které bude teprve vyrobeno

odst. 1 – objednatel dodá podstatnou část věcí

odst. 2 – převážná část závazku dodavatele –
provedení prací, poskytnutí služeb

Mezinárodní prvek

- článek 1
- objektivní – místa podnikání stran jsou v různých státech
- subjektivní – známost mezinárodního prvku (smlouva, jednání mezi stranami, informace poskytnuté stranami)
- článek 10

Článek 1 odst. 1 pís. a)

- místa podnikání stran jsou v různých státech
- tyto státy jsou smluvními státy Vídeňské úmluvy
- Vídeňská úmluva je zde přímou normou

Článek 1 odst. 1 pís. b)

- místa podnikání stran jsou v různých státech
- podle ustanovení mezinárodního práva soukromého se má použít právo smluvního státu
- Vídeňská úmluva je věcnou normou mezinárodního práva soukromého
- !!!! výhrada ČR

Příklad

Podnikatel z České republiky (prodávající) a podnikatel z Velké Británie (kupující) uzavřeli kupní smlouvu. Následně došlo ke sporu. Velká Británie není smluvním státem VÚ.

- 1) Spor se řeší před českým soudem.
  - nelze použít VÚ podle článku 1 odst. 1 pís. a)
  - nelze použít článek 1 odst. 1 pís. b) – ČR učinila výhradu

Příklad

- 2) Spor se řeší před rakouskými soudy.
- nelze použít článek 1 odst. 1 pís a)
  - podle rakouského MPS (Římská úmluva) je rozhodné české právo
  - součástí českého práva je i Vídeňská úmluva
  - použijí článek 1 odst. 1 pís b)?

Příklad

- 3) Spor se řeší před rakouským soudem a strany si zvolily francouzské právo.
- nelze použít článek 1 odst. 1 pís. a)
  - rozhodným právem je francouzské právo, jehož součástí je Vídeňská úmluva
  - aplikace článku 1 odst. 1 pís. b)

Použití Vídeňské úmluvy

- přímá norma
- věcná norma MPS
- volba Úmluvy jako uceleného souboru právních pravidel -> v rámci kogentních norem rozhodného práva

Vyloučení Vídeňské úmluvy

- článek 6
- vyloučení Úmluvy jako celku
- vyloučení některého ustanovení (x článek 12)
- změna účinků ustanovení
- normy v Úmluvě jsou dispozitivní
- Úmluva jako celek má dispozitivní povahu

Vyloučení Vídeňské úmluvy

„Tato smlouva se řídí českým právem.“

„Tato smlouva se neřídí Vídeňskou úmlouvou.“

„Tato smlouva se řídí Obchodním zákoníkem“

Kolize s jinými mezinárodními smlouvami

- článek 90
- mezinárodní smlouva se stejným předmětem úpravy, stejnými stranami, stejnou metodou
- mezinárodní smlouva se stejným předmětem úpravy, stejnými stranami, s jinou metodou

Výhrady

- článek 98
- článek 92 – vyloučení části II nebo III
- článek 93 – teritoriální výhrady
- článek 94 – stejná vnitrostátní úprava
- článek 95 – výhrada k článku 1 odst. 1 pís. b)
- článek 96 – forma smlouvy

Časová působnost

- článek 100
- uzavírání smluv – návrh je učiněn dne, kdy Úmluva vstoupila v platnost pro dotčené státy
- smlouvy – uzavřené dne, kdy Úmluva vstoupila v platnost pro dotčené státy

Jak má vypadat aplikační test?

Test č. 1

a) kvalifikace vztahu jako kupní smlouvy
(články 30, 53, 2, 3)

ANO -> pokračuji v testu

NE -> použiji jinou úprava

b) existence mezinárodního prvku (článek 1)

ANO -> pokračuji v testu

NE -> použiji jinou úpravu

Jak má vypadat aplikační test?

---

c) neexistence ujednání stran
vylučujících Úmluvu jako celek

ANO -> přejudu na test č. 2

NE -> určím rozhodné právo

Jak má vypadat aplikační test?

Test č. 2

a) existence jiné mezinárodní smlouvy se stejnými stranami, stejným předmětem úpravy, stejnou metodou úpravy

ANO -> nutné vyřešit vztah (článek 90)

NE -> pokračuji v testu

b) existence jiné mezinárodní smlouvy se stejnými stranami, stejným předmětem úpravy, jinou metodou úpravy

ANO -> nutné vyřešit vztah

NE -> pokračuji v testu

Jak má vypadat aplikační test?

---

c) existence stejné vnitrostátní hmotněprávní úpravy

NE -> pokračuji v testu

ANO -> závisí na existenci výhrady podle článku 94

d) Existence teritoriálních výhrad podle článku 93

NE -> pokračuji v aplikaci

ANO -> nutné vyřešit

e) Existence výhrad podle článku 92

NE -> pokračuji v testu

ANO -> pro zasaženou část neaplikuji VÚ

f) Splnění požadavků časové působnosti podle článku 100

ANO -> použiji VÚ

NE -> použiji jinou úpravu

Mezery úpravy

- vnější
  - > otázky ležící mimo dosah úmluvy, z úmluvy výslovně vyloučené
- vnitřní
  - > otázky spadající do rozsahu úpravy, ale nejsou výslovně upraveny

Vnější mezery VÚ

- články 4, 5
  - platnost smlouvy, ustanovení smlouvy, zvyklosti
  - účinek smlouvy na vlastnické právo
  - odpovědnost prodávajícího za smrt nebo ublížení na zdraví
- vyplnění vnějších mezer: MPS fora -> rozhodné právo

Vnitřní mezery VÚ

- článek 7/2
- obecné zásady, na nichž VÚ spočívá
  - > zásada dobré víry
  - > zásada autonomie vůle stran
  - > zásada hodnocení jednání osoby objektivními kritérii
  - > zásada vzájemné informační povinnosti stran
  - > zásada zákazu zneužití práv
  - > zásada plné náhrady utrpěných škod
- MPS fora -> rozhodné právo

Vyplnění mezer na základě vůle účastníků

- výslovné upravení neupravených otázek (riziko kolize s národními právními řády v otázce platnosti)
- volba práva

„Otázky neupravené smlouvou ani Vídeňskou úmluvou se budou řídit českým právem.“

Interpretace VÚ

- článek 7/1 – zásady interpretace
- mezinárodní povaha
- podpora jednotného použití
- dobrá víra v mezinárodním obchodu

Interpretace smlouvy

- článek 8
- úmysl strany (byl druhé straně znám nebo jí nemohl být neznám)
- význam, který by přikládala za týchž okolností rozumná osoba v tomtéž postavení
- všechny rozhodné okolnosti případu (jednání o smlouvě, praxe stran, zvyklosti, následné chování stran)

Příklad 1

Český prodávající, zapsaný v obchodním rejstříku pod firmou David Novák – výroba cihel a německý kupující Schweizerische Kosmetik GmbH uzavřeli smlouvu na dodávku 120 palet obvodových izolačních cihel. Zboží mělo být dodáno ze skladiště prodávajícího ve Znojmě (byla použita doložka EXW). Zboží bylo dopraveno do místa sídla kupujícího v Basileji, přičemž bylo konstatováno, že zásilka je plnopočetná a cihly na pohled nevykazují žádné vady. Rozeberte právní režim uvedené smlouvy a uveďte, jakým způsobem budou vyplněny mezery ve Vídeňské úmluvě, pokud bude aplikována.

Řešení příkladu 1

Test č. 1

- a) jedná se o kupní smlouvu
- články 30 a 53 -> dodávka zboží (cihel), zaplacení kupní ceny
  - článek 2 – nejedná se o žádnou z vyloučených smluv
  - článek 3 – nejde o smlouvu o dílo

Řešení příkladu 1

- 2) existence mezinárodního prvku
- strany mají místo podnikání v různých státech
  - ČR i Švýcarsko jsou smluvními státy VÚ
  - aplikace článku 1 odst 1 pís. a)
  - mezinárodní prvek byl stranám znám

Řešení příkladu 1

- 3) existence odchýlného ujednání stran
- strany nevyloučily použití VÚ ani žádného jejího ustanovení

Test č. 2

Řešení příkladu 1

Vnější mezery (články 4, 5)

- MPS fora -> rozhodné právo (v případě ČR Římská úmluva nebo ZMPS -> české právo)

Vnitřní mezery (článek 7)

- zásady VÚ
- MPS fora -> rozhodné právo

Příklad 2

Společnost Kronospan GmbH se sídlem v Kolíně nad Rýnem uzavřela s českou společností Dřevěná okna, k. s. se sídlem v Jindřichově Hradci smlouvu o obchodní spolupráci. V jejím rámci měly být dodávány české společnosti od různých filiálek prodávajícího v Evropě komponenty pro výrobu luxusních dřevěných oken a podlahových krytin.

Smlouva obsahovala mimo jiné následující doložku:

- Vídeňská úmluva OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží z roku 1980 se na tento vztah použije, i kdyby nebyly splněny podmínky její působnosti. Otázky spadající do předmětu této úmluvy, které v ní však výslovně nejsou řešeny, se budou řídit německým právem. Články 14 až 24 této úmluvy se na vztahy mezi stranami nepoužijí.

Řešení příkladu 2

---

1) kupní smlouva

- smlouva o obchodní spolupráci – může zahrnovat i jiná ujednání než koupi zboží
- VÚ se použije jen na koupi zboží

2) odchýlné ujednání stran

- vyloučení článků 14 – 24

Řešení příkladu 2

Vyplnění mezer

- vnější (MPS fora -> rozhodné právo)
- vnitřní – německé právo – strany si je zvolily

Příklad 3

Společnost Expas (sídlo Kanada) uzavřela se společností Imporet (sídlo a místo podnikání v Grenadě, Španělsko) smlouvu, podle níž měla ze své pobočky v Birminghamu (Velká Británie) dodat španělské společnosti potravinářské stroje.

Ve smlouvě byla mimo jiné i následující doložka:

- Tato smlouva se řídí Úmluvou OSN o smlouvách o mezinárodní koupi zboží.

Řešení příkladu 3

---

mezinárodní prvek

- v případě prodávajícího je relevantní místo podnikání ve Velké Británii (článek 10)
- strany mají místa podnikání v různých státech, ale VB není smluvním státem VÚ
- strany si VÚ zvolily -> limitace kogentními normami rozhodného práva